

Tájékoztató az osztályfőnökök részére

Napjainkban egyre hangsúlyosabbá válik a tanulók után igénybe vehető támogatások köre és ezzel összefüggésben a tanulók létszámának helyes felmérése és a különleges körülmények dokumentálása. A Magyar Államkincstár ellenőrzései kapcsán született meg az a döntés, hogy valamennyi iskolában, minden pedagógusnak, - de különösen az osztályfőnököknek, vezetőknak – egységesen kell kezelni és ismerni az alábbi eljárásrendet a tanulókkal kapcsolatban. Ehhez szeretnék segítséget nyújtani az alábbi fogalmakkal és ismertetni az ahhoz kapcsolódó feladatokat.

1. SNI-s tanulók köre, ellátása és dokumentálása

Sajátos nevelési igényű tanuló az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének **organikus okra visszavezethető** tartós és súlyos rendellenességével küzd.
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének **organikus okra vissza nem vezethető** tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Ez lehet: - dyslexia: olvasási készség zavara;
- dysgráfia: az írás-helyesírás készség zavara;
- dyscalculia: számolási készség zavara;
- kevert zavar, specifikus fejlődési zavar.

Tehát nagyon fontos, hogy a statisztika készítésének időpontjában (... év október 1-jén) a tanuló és az iskola rendelkezzen a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményével, amelyen szerepel a tanuló BNO kódja.

Ezt a törzslapon és a beírási naplóban is dokumentálni kell. Fel kell tüntetni a szakértői véleményt kiállító szakértői és rehabilitációs bizottság nevét, címét, a szakértői vélemény számát és kiállításának keltét, a felülvizsgálat időpontját.

Ennek alapján az iskola –jogszabály szerint - minden év június 30-ig (lehetőség szerint azonban inkább április 30-ig, hogy a következő tanév elejére elkészüljön a szakvélemény) megküldi a szakértői és rehabilitációs bizottság részére azon tanulók nevét – a szakvélemény számával együtt -, akiknek a felülvizsgálata a következő tanévben esedékes.

Ha az SNI-s tanuló a tanulmányait magántanulóként végzi, akkor a számára összeállított órarend alapján foglalkozási naplót kell vezetni, amelyben a szaktanárok a megtartott órákat dokumentálják.

Az SNI a) tanuló esetében kötelező a habilitáció, amelyet gyógypedagógus lát el egyéni fejlesztési terv alapján, habilitációs óra keretében.

Az SNI b) tanuló részére is kell fejlesztő foglalkozást szervezni, melyet fejlesztő pedagógus vagy gyógypedagógus végez, szintén egyéni fejlesztési terv alapján. Az egyéni fejlesztési (rehabilitációs) naplót a fejlesztő (gyógy) pedagógus vezeti, de a külvét az osztályfőnöknek kell megnyitni, kitölteni. Ez a napló a teljes tanulmányok időtartama alatt (4 év) alkalmas a foglalkozások dokumentálására.

A magyar, matematika, idegen nyelv (ezen a területen van elsősorban SNI-s tanuló) tanárok – ha SNI-s tanuló van az osztályban – kötelesek egyéni fejlesztési tervet készíteni és ezen tanulóknak felzárkóztatót, korrepetálást tartani, amelyet dokumentálniuk is kell.

Amennyiben az értékelés és minősítés alól felmentést javasolnak a tanuló számára, akkor azt a szülőnek minden esetben írásban kell kérnie az iskola igazgatójától.

A fenti kategóriákba tartozó SNI-s tanulókra csak akkor igényelhető kiegészítő normatíva, ha a kiállított szakvélemény érvényessége fennáll és az iskola biztosította számukra a fejlesztő foglalkozásokat.

Az SNI a) esetében a kiegészítő támogatás (melynek fajlagos összege 240.000,- Ft) 80%-a (192.000 Ft) jár.

Az SNI b) esetében a hozzájárulás 60%-a (144.000 Ft) jár.

2. BTMN-s tanulók köre, ellátása, dokumentálása

BTMN: beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd.

A tanulónak és az iskolának rendelkeznie kell a statisztika készítése időpontjában a Nevelési Tanácsadó által kiállított szakvéleménnyel. (A szakértői és rehabilitációs bizottság is kiállíthat szakvéleményt, csak BTMN-es tanuló esetében nincs BNO kód.)

Dokumentálása a törzslapon és a beírási naplóban szintén kötelező, az SNI-s tanulónál leírt tartalommal.

A szakvélemény tartalmazhatja:

- fejlesztő foglalkozás megnevezését \Rightarrow fejlesztő pedagógus \Rightarrow egyéni fejlesztési terv
- tantárgyi mentesítést az értékelés, minősítés alól.

Amennyiben az értékelés és minősítés alól felmentést javasolnak a tanuló számára, akkor azt a szülőnek minden esetben írásban kell kérnie az iskola igazgatójától.

FONTOS! A tanulási gyengeség \neq BTMN, hisz a tanulási gyengeség pedagógiai eszközökkel kezelendő, nincs fejlesztés, hanem korrepetálás, differenciált segítségadás valósul meg.

3. Hátrányos helyzetű tanuló

Hátrányos helyzetű az a tanuló:

- akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett,
- illetve akiknek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

Tehát akkor minősíthető a tanuló a tankönyvellátás szempontjából hátrányos helyzetűnek, ha szeptember 1-jén rendelkezik a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra vonatkozó jegyzői igazolással!!!! Természetesen az októberi statisztikában is csak akkor szerepeltethető hátrányos (vagy halmozottan hátrányos) helyzetűként, ha október 1-jén rendelkezik a

fenti igazolással. Menzakedvezményre is érvényes, hogy a kedvezmény igénybevételének időtartama alatt legyen érvényes jegyzői igazolása. Ezeket mindig ellenőrizni kell, és ha nem érvényes, akkor fel kell szólítani a tanulót és a szülőt új igazolás beszerzésére, vagy meg kell vonni a kedvezményt.

4. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló

A hátrányos helyzetű tanuló kitételeinek megfelel +

- a törvényes felügyeletét ellátó szülője a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányát fejezte be sikeresen ,
- vagy az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A halmozottan hátrányos helyzet megállapításához nyilatkozatot ad a szülő. A nyilatkozattétel önkéntes. A 20/1997. (II.13.) Korm. rendelet 7. sz. melléklete a „**NYILATKOZAT halmozottan hátrányos helyzet megállapításához**”, amelyet a **Polgármesteri Hivatalban** lehet kérni. Amennyiben a szülő a nyilatkozatot leadta és a jogszabályi feltételeknek megfelel, a gyermek a jegyző által a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról vezetett listára kerül, amelyről hivatalos iratot küld a jegyző. Ezt kell benyújtani az iskolában. Így szerez tudomást az intézmény vezetője a tanuló besorolásáról, s arról, hogy ő milyen kedvezményekre, támogatásokra jogosult.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű tanulók támogatási formái:

- **Tankönyvellátás:** Az iskolai tankönyvrendelkezésnek biztosítani kell, hogy a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulóknak. Az ingyenesség biztosítása többféleképpen történhet.
- **Oktatás:** A nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.
- **Szakképzés:** Szakiskolában – a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében - felzárkóztató oktatás szervezhető azoknak a tanulóknak, akik alacsony iskolai végzettséggel nem rendelkeznek. Az általános iskolai tanulmányai folytatása helyett, a szülő kérésére, felzárkóztató oktatásban kezdheti meg a tanévet az a tanuló, aki betöltötte 15. életévét. A tanuló a felzárkóztató oktatás sikeres befejezése után a szakképzési évfolyamon, évfolyamokon felkészül a szakmai vizsga letételére.
- **Útravaló ösztöndíjprogram:** Az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el. A programba bekerülő diákok mentori segítséget kapnak tanulmányaik sikeres folytatásához, valamint mind a diák, mind a mentor havi ösztöndíjban részesül, illetve bizonyos sikerkritériumok elérése esetén a mentor tanár egyösszegű év végi juttatást kap. Az ösztöndíj program a következő alprogramokból áll:
 - Út az érettségihez: érettségit adó középiskolába járó tanulóknak,
 - Út a szakmához: szakképzésben résztvevő, hiányszakmát választó tanulóknak.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók további támogatási formái:

- **Oktatás:** Minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel.

5. Bejáró tanuló

Bejáró az a tanuló, akinek lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye nem azonos az intézmény székhelyével, illetve telephelyével.

A bejáró tanulók után is igényelhető normatíva (2009-ben 15 000 Ft/fő/év), ezért pontosan kell dokumentálni a bejáró tanulókat. A **Hódmezővásárhely közigazgatási körzetéből** (Szikáncs, Kútvölgy, Batida, Kishomok, Barattyos, Gorzsa, stb.) **bejáró tanulókat nem lehet figyelembe venni** és a statisztikában sem szerepeltethetők bejárókként. Javasolom, hogy minden osztályfőnök készítsen egy bejáró névsort (pontos laccímmel ellátva) október 1-re vonatkozóan, hogy a normatívát igénylő személy (igazgató, igazgatóhelyettes, gazdaságvezető, ..) ennek alapján dolgozhasson és a későbbi ellenőrzéseknél nagyban segítheti a munkát.

Vigyázni kell arra, hogyha a tanuló a normatíva igénylésénél be nem számíthatónak minősül (pl: második szakmát tanul, taníjat fizet), akkor bejáróként se vegyük figyelembe, ha egyébként az is.

A kollégiumban lakó tanuló sem sorolható be a bejárók közé!!!!

6. Külföldi tanuló

A külföldi (nem magyar állampolgár) tanuló csak akkor tanulhat a magyar állampolgárokkal azonos feltételek szerint, ha rendelkezik a **Bevándorlási Hivatal** megfelelő **engedélyével** az itt tartózkodáshoz, illetve ha a **szülő három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik és keresőtevékenységet folytat**. Ezt minden esetben igazolni kell pl: a tartózkodási engedély másolatával és a szülő munkahelye által kiállított igazolással. Ezekre a külföldi tanulókra igényelhető normatíva is.

Minden más esetben a külföldi tanulónak tandíjat kell fizetni és nem igényelhető rá normatíva!!!!

A külföldi tanulókkal kapcsolatban Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Jogi Irodájának vezetője (Dr. Ambrus Norbert) 2009. augusztus 14-én tájékoztatót juttatott el az iskolák részére, amelyben a teljes eljárásrend részletesen megtalálható.

Célszerű a külföldön született, külföldi állampolgárságú, de magyarországi személyigazolvánnyal és laccímkártyával rendelkező tanulók ezen iratait beiratkozáskor vagy minden tanév elején lemásolni, mert az esetleges MÁK ellenőrzéseknél igazolásul szolgálhatnak ahhoz, hogy ezekre a tanulókra igényelhető normatíva, bár a személyigazolványukban külföldi állampolgárság szerepel.

Hódmezővásárhely, 2009. szeptember 8.

Váradi Istvánné
főigazgató helyettes